

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS/ NATIONAL SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE (FAL)

LEPHEPHE LA BORARO (P3)

MOPITLO/PHUPU 2024

TLHAHLO YA GO SWAYA

MEPUTSO: 100

Palomoka ya matlakala a tlhahlo ya go swaya ke 11.

KAROLO YA A: DITAODIŠO

POTŠIŠO YA 1

Ditaodišo tšeo di botšišitšwego.

1.1 Toro yeo nka se e lebalego. **Ke taodišokanego.**

Tihalošo ya taodišokanego.

Taodišokanego e laodiša tiragalo ye e fetilego. E ka ngwalwa go tšwa lehlakoreng le lengwe le le lengwe.

Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:

- Seo a se lorilego.
- Seo se diragetšego.
- Mabaka ao a dirago gore a se ke a e lebala.
- Ka mokgwa wo e mo amilego ka gona.

[50]

1.2 Bophelo ke semphekgo. **Ke taodišotlhaloši.**

Tihalošo ya taodišotlhaloši.

Ka taodišotlhaloši, mongwadi o hlaloša selo se sengwe gore mmadi a kgone go itemogela sona.

Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:

- Bophelo pele ga tiragalo ye.
- Seo se diragetšego le gore se diragetše bjang.
- Tšeo di fetogilego.
- Mabaka ao a hlotšego diphetogo.
- Diphetogo tšeo di ama bjang bophelo.

[50]

1.3 Ge ke gopola ngwaga wa 2020 ke nolega mooko. **Ke taodišokgadimo.**

Tihalošo ya taodišokgadimo.

Ka taodišokgadimo, mongwadi o eleletša tiragalo ye a kilego a e bona, ka nako ye e fetilego gomme a laodiše go ya ka fao a gopolago ka yona.

Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:

- Ditiragalo tša ngwaga wa 2020.
- A ka laodiša ka Covid 19.
- Ke ka lebaka la eng di mo ama.

[50]

- 1.4 Tšeo di bonwago ke rena bafsa go di laodiša ke go kwa mpa mokhora.
Ke taodišokanego.

Tihalošo ya taodišokanego.

Taodišokanego e laodiša tiragalo yeo e fetilego. E ka ngwalwa go tšwa lehlakoreng le lengwe le le lengwe.

Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:

- Tšeo ba di bonego/tšeo di ba diragaletšego.
- Ka mokgwa wo di ba amago.
- Tšeo di ka dirwago.

[50]

- 1.5 Tša etwa ke ya tshadi pele ...! **Ke taodišokahlaahlo.**

Tihalošo ya taodišokahlaahlo.

Taodišo ye ga e na maikutlo a mongwadi. Yona e leka go tšweletša mahlakore a mabedi a poledišano ka go lekana. Mongwadi o hlokomela dintlha tša go fapana tša hlogo ye gomme a hlagiša dikgopolo tša go fapana ntle le go tšea lehlakore. Mongwadi a ka ba le thumo ye e itšeng mafelelong a taodišo eupša dintlha tša go thekga goba go ganetša di swanetše go lekalekana le go kwagala.

Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:

- Mafapha ao a etilwego ke basadi pele.
- Tše botse tše basadi ba di dirago mafapheng ao.
- Difoka tšeo di amogelwago ke baetapele ba basadi.

GOBA

- Bofokodi bja basadi boetapeleng bja bona.

[50]

- 1.6 Thelebišene e sentše megopolo ya bafsa. **Ke taodišongangišano.**

Tihalošo ya taodišongangišano.

Ka taodišongangišano mongwadi o tšea lehlakore ka kgopolo ye e itšego goba ntlhakemo gomme a fe dintlha tša go fahlela goba go thekga maemo a gagwe. Mongwadi o swanetše go swarelela go ntlhakemo ya gagwe taodišong ka moka. Ka taodišo ye mongwadi o leka go kgodiša goba go feketša mmadi gore a kwane le kgopolo ya gagwe.

Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:

- Bana ga ba sa dira mešomo ya ka gae.
- Ba gana go rongwa ge ba šetše ba e bogetše.
- Ba bona ditiragalo tša go tšhoša gomme ba di ekiša.

GOBA

- Ba ithuta go tšwa mananeong ao a gašwago.
- Ba ithuta maleme ao a dirišwago fao.
- Ba oketša tsebo.
- Ba ithuta go itlhamela dipapadišane le mebino yeo e binwago moo.

[50]

1.7 Seswantšho sa A. **Ke taodišotlhaloši.****Tlhalošo ya taodišotlhaloši.**

Ka taodišotlhaloši, mongwadi o hlaloša selo se sengwe gore mmadi a kgone go itemogela sona.

Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:

- Mehola ya go nošetša dibjalo.
- Tlholego ya mešomo.
- Tlhohleletšo ya tlhokomelo ya temo setšhabeng.
- Go angwa ga ekonomi ya naga.

[50]1.8 Seswantšho sa B. **Ke taodišokanego/taodišotlhaloši.****Tlhalošo ya taodišokanego.**

Taodišokanego e laodiša tiragalo ye e fetilego. E ka ngwalwa go tšwa lehlakoreng le lengwe le le lengwe.

Tlhalošo ya taodišotlhaloši.

Ka taodišotlhaloši, mongwadi o hlaloša selo se sengwe gore mmadi a kgone go itemogela sona.

Molekwa a ka tšweletša tše di latelago:

- Mohola wa mokato wa dipere.
- Boipshino bja go bogela.
- Maikemišetšo a mokato wa dipere.
- Dipolo tša mokato wa dipere.

[50]**PALOMOKA YA KAROLO YA A: 50**

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE DITELELE**POTŠIŠO YA 2****2.1 BOITSEBIŠOPHELO LE LENGWALO LA TLALELETŠO**

Dintlha tšeo di swanetšwego go hlokomelwa ge go ngwalwa boitsebišophelo le lengwalo la tlaleletšo:

BOITSEBIŠOPHELO

- Maina le sefane ka botlalo.
- Tšatšikgwedi ya matswalo le lefelo.
- Nomoro ya boitsebišo.
- Tšhupabodulo ya gae le ya poso.
- Nomoro ya mogala.
- Maleme ao o ka boledišwago ka ona.
- Dithuto
- Dihlatse le nomoro tša bona tša megala.

LENGWALO LA TLALELETŠO

- Diaterese tša mongwadi le moamogedi di tšwelele.
- Lengwalo le lebišwe go bookelo bjoo.
- Madume/Matseno.
- Hlogo ya taba.
- Diteng e be tše dikopana tša go tšweletša mabokgoni a mongwadi.
- Registara, polelo le segalo e be tša semmušo.
- Mafetšo a maleba bjalo ka Ke nna.../Wa lena...
- Maina le sefane.
- Mosaeno

[30]**2.2 LENGWALO LA SEMMUŠO**

Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa lengwalo la semmušo:

- Diaterese tša mongwadi le moamogedi di tšwelele.
- Lengwalo le lebišwe go khamphani ya mašelang.
- Madume/Matseno
- Hlogo ya taba.
- Diteng e be tša kgopelo ya mašelang a go tšwetša dithuto pele.
- Registara, polelo le segalo e be tša semmušo.
- Mafetšo a maleba bjalo ka Ke nna .../Wa lena ...
- Maina le sefane.
- Mosaeno

[30]

2.3 PEGO YA SEMMUŠO

Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa pego:

- E be ka lepokisaneng.
- E be le hlogo ya maleba.
- E be le letšatši, letšatšikgwele le lefelo la ditiragalo.
- E tšweletše ditiragalo.
- E tšweletše leina la mmegi.

[30]

2.4 POTŠIŠOTHERIŠANO

Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa potšišotherišano:

- Go šomišwe dithekniki tša potšišotherišano.
- Go be le mmotšiši le mmotšišwa.
- Maina a diboledi a ngwalwe ka letsogong la ngele.
- Go be le dikgorwana.
- Matseno a tšweletše morero.
- Tirišo ya ditšhupasefala.
- Mmotšiši a botšiše dipotšišo tša go ikgetha.
- Mmotšišwa a arabe dipotšišo.
- Mmotšišwa a lebogwe gomme go laelanwe.

[30]

PALOMOKA YA KAROLO YA B: 30

KAROLO YA C: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE DIKOPANA**POTŠIŠO YA 3****3.1 PAPATŠO**

Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa papatšo:

- Hlogo ya papatšo.
- Difonte tša go fapana.
- Go bapatšwa eng?
- Tshedimošo ka botlalo mabapi le setšweletšwa seo se bapatšwago.
- Mmapatši o diriša polelo ya go gokagoketša bareki.

[20]**3.2 PUKUTŠATŠI**

Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa pukutšatši:

- E be ka gare ga lepokisana.
- Tšatšikgweri le nako ya ditiragalo.
- Ditiragalo tša letšatši ka letšatši (go tloga ka letšatši la pele go fihla ka letšatši la bohlano).
- Retšistara e be ya setlwaedi.
- Ngwala ka motho wa pele.

[20]**3.3 DITŠHUPETŠO**

Dintlha tšeo di swanetšego go hlokomelwa ge go ngwalwa ditšhupetšo:

Go tloga mo boemapese, tšea ka mmila wa Noko, o lebe Borwa. Sepela monabo wa dimetara tše e ka bago tše 100 o tla bona moago wa sekolo ka letsogong la ngele. Ka letsogong la go ja go bonala moago wa kereke, sokologela ka letsogong la ngele ka mmila wa Tau, o lebe Bohlabela. Sepela thwii! monabo wa dimetara tše e ka bago tše 60, o tlo lebana le ntlo ya baletadikgoro. Sokologela letsogong la go ja o lebe Borwa ka mmila wa Tlou. Sepela monabo wa dimetara tše e ka bago tše 100, o tla bona mmila wa Tšhwene ka letsogong la go ja. Sokologela go wona o lebe Bodikela, o tla bona mabenkelegoparara ka letsogong la go ja. Sepela monabo wa dimetara tše e ka bago tše 120 o tla bona moago wa kgoparara go ngwadilwe Badirelaleago. Tsena, o fihlile.

[20]**PALOMOKA YA KAROLO YA C:****20****PALOMOKA YA TLHAHLOBO:****100**

ELA HLOKO:

- Diriša rubriki ye ge o swaya ditaodišo (LEPHEPHE LA 3, KAROLO YA A).
- Meputso ya 0–50 e arotšwe ka magato a mahlano a ditlhalošo.
- Mo go diteng, polelo le setaele le legato le lengwe le le lengwe la magato a ditlhalošo a mahlano le arotšwe ka dikarolwana tše pedi, e lego legato la godimo le la fase go lebeletšwe kabo ya meputso le ditlhalošo.
- Sebopego ga se sa arolwa ka legato la godimo le la fase.

KAROLO YA A: RUBRIKI YA GO SWAYA DITAODIŠO TŠA SEPEDI LELEME TLALELETŠO LA PELE [MEPUTSO YE 50]

Dinyakwa		Bokgoni bja go ikgetha	Bokgoni bja maemo	Bokgoni bja magareng	Bokgoni bja motheo	Ga go bokgoni
DITENG LE PEAKANYO (Go araba dipotšišo) -Tatelano ya dikgopolo ge go dirwa peakanyo -Temogo ya morero, baamogedi ba tshedimošo le dikamano MEPUTSO YE 30 Diteng = 25 Peakanyo = 5	Legato la godimo	28–30 -Bokgoni bja go araba potšišo ke bja maemo a godimodimo go fetiša. -Dikgopolo tše bohlale, tša go hlohla mabjoko tseo di tšwele go mahlalagading. -Peakanyo le tlemagano ke tseo di ikgethilego go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo.	22–24 -Potšišo e arabilwe gabotsebotse. -Dikgopolo di kgahliša kudu ebile di sepelelana le hlogo/sererwa. -Peakanyo le tlemagano ya dikgopolo ke tše botsebotse go akaretšwa matseno, mmele le Mafetšo.	16–18 -Karabo e a kgotsofatša. -Dikgopolo di tlemagane ebile di a kgodiša. -Peakanyo le tlemagano ya dikgopolo ke tše kaone go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo.	10–12 -Tlemagano ya dikgopolo ga se ya maleba. -Dikgopolo ga di tšwelele gabotse ebile ga di bontšhe boithlamelo. -Tatelano le tlemagano ya dikgopolo di tšwelela gannyane.	4–6 -Molekwa o tšwele tseleng kudukudu. -Dikgopolo di hlakahlakane ebile ga di nepiše. -Dikgopolo ga di nepiše hlogo ebile di a ipoeletša. -Ga go tatelano le tlemagano ya dikgopolo.
	Legato la fase	25–27 -Bokgoni bja go araba potšišo ke bja maemo a godimodimo. -Dikgopolo tše bohlale tša go tšwa mahlalagading. -Bokgoni bja maemo a godimo bja go beakanya le go tlemaganya dikgopolo go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo.	19–21 -Potšišo e arabilwe gabotse. -Dikgopolo di a kgahliša ebile di sepelelana le hlogo/sererwa. -Peakanyo le tlemagano ya dikgopolo ke tše botse go akaretšwa matseno, mmele le Mafetšo.	13–15 -Potšišo e arabilwe ka mo go kgotsofatšago eupša ga se ya hlaka gabotse. -Tlemagano ya dikgopolo e a kgotsofatša ebile e a kgodiša. -Peakanyo le tlemagano ya dikgopolo di a kgotsofatša go akaretšwa matseno, mmele le mafetšo.	7–9 -Molekwa o tšwele tseleng. -Dikgopolo di hlakahlakane. -Ga go peakanyo goba tlemagano ya dikgopolo yeo e tšwelelago.	0–3 -Ga go boletwe selo ka hlogo yeo e filwego. -O tšwele tseleng kudukudu. -Diteng ga di nepiše ebile di hlakahlakane.

POLELO, MONGWALELO LE PALOBOHLATSE	Legato la godimo	14–15	11–12	8–9	5–6	0–3
		-Segalo, retšistara, setaele le tlotlontšu di sepelelana kudukudu le morero, baamogedi le dikamano. -Polelo ke ya boitshepo, ya go nona, ya maatlakgogedi. -Polelo e na le segalo sa go ba le maatlakgogedi ebile e nonne ka mebolelwana ya go kgahliša. -Ga go na le ge e ka ba phošwana e tee ya popopolelo le mopeleto. -Polelo e beakantšwe ka bokgwari bja maemo a godimodimo.	-Segalo, retšistara, setaele le tlotlontšu di sepelelana gabotsebotse le morero, baamogedi le dikamano. -Polelo e na le maatla, ya segalo sa maleba. -Diphošo tša popopolelo le mopeleto ga se tše kae -Polelo e beakantšwe gabotsebotse.	-Segalo, retšistara, setaele le tlotlontšu di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano. -Tirišo ya maleba ya polelo e dira gore molaetša o kwagale. -Segalo ke sa maleba. -Mebolelwana e dirišitšwe go godiša boleng bja diteng.	-Segalo, retšistara, setaele le tlotlontšu di sepelelana gannyane le morero, baamogedi le dikamano. -Tirišo ya polelo ke ya motheo. -Segalo le mošito ga se tša maleba. -Tlotlontšu ke ye nnyane kudu.	-Polelo ga e kwešišagale. -Segalo, retšistara, setaele le tlotlontšu ga di sepelelane le morero, baamogedi le dikamano. -Tlotlontšu ke ye nnyane kudukudu moo e lego gore e dira gore ditaba di se kwešišagale.
MEPUTSO YE 15	Legato la fase	13	10	7	4	
		-Polelo ya maemo a godimodimo ya go ba le segalo se maatla. -Ga go na le ge e ka ba phošwana e tee ya popopolelo goba mopeleto. -Polelo e beakantšwe ka bokgwari.	-Polelo ke ya maemo a godimo ya go ba le maatlakgogedi. -Segalo ke sa maleba sa go ba le maatlakgogedi. -Diphošwana tše nnyane tša popopolelo le mopeleto. -Polelo e beakantšwe gabotse.	-Tirišo ya polelo e a kgotsofatša eupša e na le diphošo. -Segalo se a kgotsofatša eupša mebolelwana ga se ya dirišwa o kaalo.	-Polelo ga e kgotsofatše. -Ga go phapantšho ya mafoko. -Tlotlontšu ga se ye kaalo.	
SEBOPEGO		5	4	3	2	0–1
		-Tšwetšopele ya sererwa ke ya maemo a godimodimo. -Tlhalošo ya dikgopolo ke ya maemo a godimodimo. -Tlhamo ya mafoko le ditemana ke ya go ikgetha, ya maemo a godimodimo.	-Tatelano ye botse ya tšwetšopele ya dintlha. -Tlemagano ye botse ya dintlha le dikgopolo. -Mafoko le ditemana di beakantšwe ka makgethe.	-Dintlha tša maleba di tšweleditšwe. -Mafoko le ditemana di hlamegile gabotse. -Taodišo e a kwagala.	-Dintlha tša maleba ga se tše kae. -Mafoko le ditemana di na le diphošo. -Taodišo e a kwagala eupša e na le mafokodi.	-Dintlha tša maleba ga di gona. -Mafoko le ditemana di fošagetše. -Taodišo ga e kwagale.
MEPUTSO YE 5						

KAROLO YA B: RUBRIKI YA GO SWAYA DITŠWELETŠWA TŠE TELELE TŠA TIRIŠANO TŠA SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE [MEPUTSO YE 30]

Dinyakwa	Bokgoni bja go ikgetha	Bokgoni bja maemo	Bokgoni bja magareng	Bokgoni bja motheo	Ga go bokgoni
DITENG, PEAKANYO LE SEBOPEGO (Go araba dipotšišo le dikgopolo) -Tatelanyo le peakanyo ya dikgopolo -Morero, baamogedi, dinyakwa/dipharologantšho le dikamano MEPUTSO YE 18 Diteng = 14 Peakanyo = 2 Sebopego = 2 (Lengwalo =Sebopego =4)	15–18 -Bokgoni bja go araba potšišo ke bja maemo a godimodimo go fetiša. -Dikgopolo ke tše bohlae tša go tšwa mahlalagading. -Tsebo ye e tseneletšego ya dinyakwa tša mohuta wa setšweletšwa. -Ditaba di nepiša setšweletšwa thwi. -Tlemagano ya diteng le dikgopolo ke ya maemo a godimo. -Tihalošo ya ditaba ke ya maemo a godimo ebile e thekga sererwa. -Sebopego ke sa maleba sa go sepelelana le setšweletšwa.	11–14 -Bokgoni bjo bobotsebotse bja go araba potšišo bjo bo laetšago tsebo ye botse ya mohuta wa setšweletšwa. -Ditaba di nepiša setšweletšwa. -Molekwa ga se a tšwa tseleng. -Tlemagano ya diteng le dikgopolo ke ye botse. -Tihalošo ya ditaba ke ye botse ebile e thekga sererwa. -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphošwana di se kae.	8–10 -Bokgoni bja go kgotsofatša bja go araba potšišo bja go laetša tsebo ya mohuta wa setšweletšwa. -Go na le nepišo eupša go na le go tšwa tseleng gannyane. -Tlemagano ya dikgopolo le dikamano e a kgotsofatša. -Tihalošo ya ditaba e a kgotsofatša ebile e thekga sererwa. -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphošo tše dintšinyana.	5–7 -Bokgoni bja motheo bja go araba potšišo bja go laetša tsebo ye nnyane ya dinyakwa tša mohuta wa setšweletšwa. -Go na le nepišo ye nnyane ya setšweletšwa eupša go na le go tšwa tseleng. -Tlemagano ya diteng le dikgopolo ga se ye kaalo. -Tihalošo ya ditaba ke ya motheo ebile e thekga sererwa gannyane. -Ga se a šomiša melao ya sebopego ka tshwanelo. -Go tlogetšwe dintlha tše bohlokwa.	0–4 Karabo ga e laetše tsebo le ye nnyane ya mohuta wa setšweletšwa. -Molaetša ga o tšwelele gabotse ka ge molekwa a tšwelele tseleng kudukudu. -Ga go tlemagano ya diteng le dikgopolo -Ditaba di hlalošwa gannyane. -Sebopego sa setšweletšwa ga se sona.
POLELO, MONGWALELO LE PALOBOHLATSE -Segalo, retšistara, mongwalelo, morero, baamogedi le dikamano -Tirišo ya polelo le melawana kgetho ya mantšu -Maswao le mopeleto MEPUTSO YE 12 Polelo = 8 Mongwalelo = 2 Padišišobohlatse = 2 (Lengwalo= Mongwalelo=1 Palabohlatse =1)	10–12 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu di sepelelana gabotsebotse le morero, baamogedi le dikamano. -Polelo e nepagetše ebile e hlamegile gabotse. -Ga go na le ge e ka ba phošo e tee.	8–9 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano. -Polelo ga e na diphošo tša popopolelo ebile e hlamegile gabotse. -Tlotlontšu ke ye ntši. -Gantši ga go diphošo.	6–7 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu di sepelelana le morero, baamogedi le dikamano. -Diphošo tša popopolelo ga se tše ntši. -Tlotlontšu ke yeo e lekanetšego. -Diphošwana tšeo di lego gona ga di fetoše molaetša.	4–5 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu ga di sepelelane gabotse le morero, baamogedi le dikamano. -Popopolelo ga se yeo e nepagetšego ebile e tletše ka diphošo. -Tlotlontšu ga se ye ntši. -Molaetša o a tšwelela eupša o arošitšwe.	0–3 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu ga di sepelelane le morero, baamogedi le dikamano. -Sengwalo se tletše ka diphošo ebile se hlakahlakane. -Tlotlontšu yeo e lego gona ga e sepelelane le morero le ga nnyane -Molaetša ga o tšwelele le ga nnyane.

KAROLO YA C: RUBRIKI YA GO SWAYA DITŠWELETŠWA TŠE KOPANA TŠA TIRIŠANO TŠA SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE [MEPUTSO YE 20]

Dinyakwa	Bokgoni bja go ikgetha	Bokgoni bja maemo	Bokgoni bja magareng	Bokgoni bja motheo	Ga go bokgoni
DITENG, PEAKANYO LE SEBOPEGO (Go araba dipotšišo le dikgopolo) -Tatelano le peakanyo ya dikgopolo -Morero, baamogedi, dinyakwa/dipharologantšho le dikamano MEPUTSO YE 12 Diteng = 08 Peakanyo = 02 Sebopego = 02	10–12 -Bokgoni bja go araba potšišo ke bja maemo a godimodimo go fetiša. -Dikgopolo ke tše bohlae tša go tšwa mahlalagading. -Tsebo ye e tseneletšego ya dinyakwa tša mohuta wa setšweletšwa. -Ditaba di nepiša setšweletšwa thwi. -Tlemagano ya diteng le dikgopolo ke ya maemo a godimo. -Tihalošo ya ditaba ke ya maemo a godimo ebile e thekga sererwa. -Sebopego ke sa maleba sa go sepelelana le setšweletšwa.	8–9 Bokgoni bjo bobotsebotse bja go araba potšišo bjoo bo laetšago tsebo ye botse ya mohuta wa setšweletšwa. -Ditaba di nepiša setšweletšwa. -Molekwa ga se a tšwa tseleng. -Tlemagano ya diteng le dikgopolo ke ye botse. -Tihalošo ya ditaba ke ye botse ebile e thekga sererwa. -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphošwana di se kae.	6–7 -Bokgoni bja go kgotsofatša bja go araba potšišo bja go laetša tsebo ya mohuta wa setšweletšwa. -Go na le nepišo eupša go na le go tšwa tseleng gannyane. -Tlemagano ya dikgopolo le dikamano e a kgotsofatša. -Tihalošo ya ditaba e a kgotsofatša ebile e thekga sererwa. -Sebopego ke sa maleba eupša se na le diphošo tše dintšinyana.	4–5 -Bokgoni bja motheo bja go araba potšišo bja go laetša tsebo ye nnyane ya dinyakwa tša mohuta wa setšweletšwa. -Go na le nepišo ye nnyane ya setšweletšwa eupša go na le go tšwa tseleng. -Tlemagano ya diteng le dikgopolo ga se ye kaalo. -Tihalošo ya ditaba ke ya motheo ebile e thekga sererwa gannyane. -Ga se a šomiša melao ya sebopego ka tshwanelo. -Go tlogetšwe dintlha tše bohlokwa.	0–3 -Karabo ga e laetše tsebo le ye nnyane ya mohuta wa setšweletšwa. -Molaetša ga o tšwelele gabotse ka ge molekwa a tšwele tseleng kudukudu. -Ga go tlemagano ya diteng le dikgopolo. -Ditaba di hlalošwa gannyane. -Sebopego sa setšweletšwa ga se sona.
POLELO, MONGWALELO LE PALOBOHLATSE -Segalo, retšistara, mongwalelo, morero, baamogedi le dikamano -Tirišo ya polelo le melawana -Kgetho ya mantšu -Maswao le mopeleto MEPUTSO YE 8 Polelo = 4 Mongwalelo = 2 Palobohlatse = 2	7–8 Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu di sepelelana gabotsebotse le morero, baamogedi le dikamano. -Polelo e nepagetše ebile e hlamegile gabotse. -Ga go na le ge e ka ba phošo e tee.	5–6 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano. -Polelo ga e na diphošo tša popopolelo ebile e hlamegile gabotse. -Tlotlontšu ke ye ntši. -Gantši ga go diphošo.	4 Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu di sepelelana le morero, baamogedi le dikamano. -Diphošo tša popopolelo ga se tše ntši. -Tlotlontšu ke yeo e lekanetšego. -Diphošwana tšeo di lego gona ga di fetoše molaetša.	3 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu ga di sepelelana gabotse le morero, baamogedi le dikamano. -Popopolelo ga se yeo e nepagetšego ebile e tletše ka diphošo. -Tlotlontšu ga se ye ntši. -Molaetša o a tšwelela eupša o arošitšwe.	0–2 -Segalo, retšistara, mongwalelo le tlotlontšu ga di sepelelana le morero, baamogedi le dikamano. -Sengwalo se tletše ka diphošo ebile se hlakahlakane. -Tlotlontšu yeo e lego gona ga e sepelelane le morero le ga nnyane. -Molaetša ga o tšwelele le ga nnyane.